

Navazující magisterské studium – otázky ke státním závěrečným zkouškám

Psychologie

1. Předmět psychologie, hlavní směry psychologie 20. století

Charakteristiky psychologie jako vědního oboru. Znamky, představitelé, myšlenkový odkaz psychodynamické psychologie, behaviorismu, humanistické, transpersonální, kognitivní psychologie.

2. Vývoj osobnosti a její struktura

Pojetí vývoje osobnosti. Modely vývoje osobnosti. Struktura osobnosti. Znamky osobnosti, její determinace, socializace. Psychopatologie osobnosti.

3. Kognitivní procesy

Souhrn znaků vnímání, jeho funkce a zákony. Charakteristika paměti, typy paměti, vývojové změny. Pojetí myšlení, druhy, zákonitosti myšlení. Pojetí pozornosti, druhy a znamky pozornosti. Charakteristika představ.

4. Rysy, temperament

Rysy, pětifaktorový model rysů. Pojetí temperamentu, modely temperamentu.

5. Inteligence, kreativita

Skladba inteligence, ontogenetické zvláštnosti. Sociální a emoční inteligence. Charakteristika kreativity, domény, osobnostní koreláty kreativity.

6. Charakter, Jáství

Pojetí a skladba charakteru. Struktura Jáství, vývoj a změny.

7. Emoce, motivace

Pojetí emocí. Fyziologie emocí. Fenomenologie emocí a citů. Klasifikace, význam emocí. Empatie. Charakteristika, determinace motivace. Teorie motivace.

8. Učení

Pojetí učení. Teorie učení, druhy a formy. Rozvoj kognitivních schopností. Emoce a motivace k učení.

9. Genderové odlišnosti

Pojetí genderu. Genderová identita a její utváření. Genderové role a stereotypy. Genderové diference.

10. Sociální interakce, sociální kognice, sociální komunikace

Teorie sociální interakce. Evoluce sociálního chování. Sociální techniky. Kooperativní a kompetitivní chování. Zákonitosti sociální kognice, zpracování a vyhodnocování informací o lidech, posuzovací chyby. Druhy a styly komunikace. Komunikační dovednosti a nedostatky.

11. Prosociální chování, agresivní chování

Pojetí prosociálního chování, typologie. Model pomáhání v emergenčních situacích. Kin altruismus, reciproční altruismus. Prosociální osobnost. Teorie agrese, druhy agresivního chování.

12. Sociální vliv

Konformita, faktory ovlivňující konformitu. Inovace. Skupinová polarizace. Poslušnost. Vliv skupiny na výkon jedince.

13. Sociální skupiny

Pojetí a znaky malých sociálních skupin, jejich struktura a měření. Velké sociální skupiny, davové chování.

14. Postoje, normy, hodnoty

Charakteristika postojů, jejich struktura. Předsudky. Postojové změny. Sociální normy a jejich vliv v každodenním životě. Pojetí hodnot, klasifikace, význam.

15. Náročné životní situace a jejich zvládání

Pojetí a znaky stresu, frustrace, deprivace, konfliktu, krize. Obranné mechanismy. Coping, copingové strategie. Stav mezi psychickým stavem a výkonností. Syndrom vyhoření. Ztráta zaměstnání. Nezaměstnanost.

16. Psychologie práce a organizace

Teoretické vymezení a historie psychologie práce a organizace. Psychologické faktory práce. Psychologické aspekty pracovních podmínek. Psychologické aspekty pracovní výkonnosti jedince. Způsobitost k práci. Motivace a postoje k práci.

17. Adaptace člověka v kontextu psychologie práce

Adaptace v psychologii práce. Osobnostní, sociální a situační aspekty adaptace. Vnitřní a vnější faktory ovlivňující průběh adaptace na pracovišti. Psychologické problémy adaptace pracovníků na změny v organizaci.

18. Duševní hygiena

Znaky duševního zdraví, kritéria normality. Pravidla duševní hygieny. Studium podle mentální hygieny – práce s informacemi, mentální mapy a schémata, způsoby práce s literaturou.

19. Efektivní sebeřízení, regulační techniky

Řízení času, prokrastinace, termínování. Skupiny regulačních technik, energizace pomocí duševního cvičení.

20. Výzkum v psychologii

Kvantitativní a kvalitativní výzkum. Metody výzkumu, zpracování a interpretace dat.

Literatura

- ARNOLD, John a kol. *Psychologie práce: pro manažery a personalisty*. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1518-3.
- BAŠTECKÁ, Bohumila a Petr GOLDMANN. *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-550-4.
- BEDRNOVÁ, Eva, Eva JAROŠOVÁ, Ivan NOVÝ a kol. *Manažerská psychologie a sociologie*. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-239-0.
- BLATNÝ, Marek a kol. *Psychologie osobnosti*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3434-7.
- CRESWELL, John. W. *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Los Angeles: Sage Publications, 2009. ISBN 978-1-4522-2609-5.
- HEWSTONE, Miles a Wolfgang STROEBE. *Sociální psychologie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-092-5.
- HUBEROVÁ, Brigitte. *Psychický teror na pracovišti: Mobbing*. Martin: Neografia, 1995. ISBN 80-85186-62-4.
- HUNT, Morton. *Dějiny psychologie*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0898-3.
- KEBZA, Vladimír. *Chování člověka v krizových situacích*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2009. ISBN 978-80-213-2591-3.
- KOCIANOVÁ, Renata. *Personální řízení – Východiska a vývoj*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3269-5.
- KRATOCHVÍL, Stanislav. *Základy psychoterapie*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-122-0.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak přežít vztek, zlost a agresi*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0818-3.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak zvládat stres*. Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7169-121-6.
- MIKŠÍK, Oldřich. *Hromadné psychické jevy*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0930-4.
- MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.
- MOLNÁR, Zdeněk, Stanislava MILDEOVÁ, Hana ŘEZANKOVÁ, Radim BRXÍ a Jaroslav KALINA. *Pokročilé metody vědecké práce*. Praha: Profess Consulting, 2012. ISBN 978-80-7259-064-3.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1679-9.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Základy psychologie*. Praha: Academia, 1998. ISBN 80-200-0689-3.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Základy psychologie osobnosti*. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-85603-34-9.
- OREL, Miroslav a kol. *Psychopatologie*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5516-8.
- PAULÍK, Karel. *Psychologie lidské odolnosti*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-9578-7.
- PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 978-80-24619-16-3.
- PLHÁKOVÁ, Alena. *Dějiny psychologie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0871-X.
- PRAŠKO, Ján. *Jak se zbavit napětí, stresu a úzkosti*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0185-5.

ŠTIKAR, Jiří, Milan RYMEŠ, Karel RIEGEL a Jiří HOSKOVEC. *Psychologie ve světě práce*. Praha: Karolinum, 2003, část A. ISBN 80-246-0448-5.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0696-5.

VYBÍRAL, Zdeněk. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-291-2.

VYMĚTAL, Jan. *Základy lékařské psychologie*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, 1994. ISBN 80-901601-3-1.

VÝROST, Jozef a Ivan SLAMĚNÍK. *Sociální psychologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1428-8.

VÝROST, Jozef a Ivan SLAMĚNÍK (eds.). *Aplikovaná sociální psychologie I*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-269-6.

VÝROST, Jozef a Ivan SLAMĚNÍK (eds.). *Aplikovaná sociální psychologie II*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5.

ZÁŠKODNÁ, Helena. *Základy psychopatologie*. Ostrava: FF OU, 2005.

ZÁŠKODNÁ, Helena a Zdeněk MLČÁK. *Osobnostní aspekty prosociálního chování a empatie*. Praha: Triton, 2009. ISBN 978-80-7387-306-6.